

Til kommunedirektør/byrådsleder/statsforvalter

Deres referanse:

Vår referanse: 2021/201

Dato: 10.10.2022

Publikasjonsnr.: NIM-B-2022-025

Oversendelse av NIMs rapport «Rus og menneskerettigheter»

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) er et offentlig organ underlagt Stortinget med lovpålagt mandat å fremme og beskytte menneskerettighetene i Norge.¹ En del av vårt arbeid er å rådgi og gi innspill til hvordan både sentrale og kommunale myndigheter kan bidra til å styrke arbeidet med gjennomføringen av menneskerettighetene.

NIM har nylig utarbeidet en rapport om rus og menneskerettigheter. Rapporten kan leses her: <https://www.nhri.no/2022/rus-og-menneskerettigheter/>.

Rapporten viser at det er flere utfordringer knyttet til realiseringen av menneskerettighetene til personer som bruker ulovlige rusmidler i Norge. NIM har særlig identifisert menneskerettslige svakheter knyttet til hjelpetilbudet til personer som bruker ulovlige rusmidler, både for barn og voksne. Flere av temaene som omtales i rapporten, dreier seg om kommunenes tjenestetilbud til denne gruppen. Det gjelder eksempelvis krisesentertilbudet til voldsutsatte i aktiv rus, det kommunale behandlingstilbudet til voksne og barn med samtidige rusproblemer og psykiske lidelser, og bruk av frivillige ruskontrakter for ungdom. Rapporten omhandler de følgende problemstillingene:

- Avkriminalisering av befatning med mindre mengder narkotika til eget bruk
- Politiets bruk av tvangsmidler i mindre narkotikasaker.
- Beskyttelsestiltak overfor voldsutsatte i aktiv rus.
- Kontrolltiltak i legemiddelassistert rehabilitering (LAR).
- Behandlingstilbudet til personer med samtidige rusproblemer og psykiske lidelser.
- Forebyggings- og behandlingstilbudet til barn, herunder ruskontrakter/rusprøver for ungdom, hjelpetilbudet til barn med samtidige rusproblemer og psykiske lidelser og hjelpetilbudet til barn som bruker rusmidler og som bor på barnevernsinstitusjon.
- Rusbrukeres diskrimineringsvern.

---

¹ NIM-loven

I rapporten fremmes ni anbefalinger til myndighetene om hvordan rusbrukeres menneskerettigheter kan styrkes. Disse er å finne i avslutningen av hvert kapittel, samt i rapportens sammendrag.

Vi håper at rapporten vil skape interesse blant statsforvaltere og kommuner og på sikt bidra til å styrke rusbrukeres menneskerettigheter.

Vennlig hilsen
for Norges institusjon for menneskerettigheter

Gro Nystuen
Fungerende direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.